

1.A SAMOŠTÚDIUM 6.4.2021 – 9.4.2021

MAT – Mgr. Čakajdová lubicacakajdova@gmail.com

SJL - PaedDr. Krajčovičová

H. Gavlovič.

Pojem **rytmus, sylabický veršový systém**
Hugolín Gavlovič – Valaská škola mravív stodola

Rytmus je založený na pravidelnom opakovaní rovnakých alebo podobných prvkov v určitej postupnosti, pravidelnosti. Rytmus majú rozličné druhy umenia (hudba, spev...) a rytmus je vlastný aj veršu. V poézii chápeme pod týmto pojmom pravidelné opakovanie zvukového prvku reči. Podľa toho rozoznávame i niekoľko veršových systémov.

1. Časomerný veršový systém bol založený na striedaní krátkych a dlhých slabík a dominoval v období klasicizmu v tvorbe J. Hollého a J. Kollára;

2. Sylabický veršový systém prevládol v slovenskej poézii v štúrovskom období a opieral sa o ľudovú slovesnosť;

3. Sylabotonický veršový systém sa buduje na striedaní prízvukných a neprízvukných slabík a na zachovávaní rovnakého počtu slabík v jednotlivých veršoch – je to obdobie od Hviezdoslava po voľný verš;

4. Tonický veršový systém sa zakladá na rovnakom počte prízvukov v jednotlivých veršoch, pričom počet slabík môže byť rozdielny; vyskytuje sa v anglickej a ruskej poézii, lebo v týchto jazykoch má prízvuk dominantnú funkciu. Pre slovenčinu je tento veršový systém nevhodný.

Sylabický veršový systém - najstarší veršový systém, voláme ho aj slabičná prozódia Je jednoduchý, vychádza z ľudovej poézie, napodobňuje ľudový verš a hudbu
Jeho znaky sú:

1. izosylabizmus (rovnoslabičnosť, gréc. *syllabe* = slabika) – opakovanie veršov s rovnakým počtom slabík Počet slabík vo veršoch nie je záväzný, napríklad štúrovci používali dvanásťslabičný verš (alexandrin), ale používal sa aj osemslabičný verš – oktosylab, alebo verše kombinované 8-6-8-6.
2. výskyt združeného rýmu,
3. intonačná prestávka v strede verša (dieréza – veršový predel), ktorá ho intonačne rozdeľuje na dve časti – dva polverše
4. rytmicko-syntaktický paralelizmus – zhoda veršového (významového) a rytmického členenia (končí veta a zároveň končí verš)
5. spájanie veršov do dvoj- a trojverší.

Sylabická prozódia sa u nás uplatnila najmä v období štúrovského romantizmu. Korene tejto prozódie však siahajú ešte hlbšie – do obdobia slovenskej barokovej poézie a tvorby Hugolína Gavloviča.

HUGOLÍN GAVLOVIČ:

Kňaz, člen františkánskej rehole. Ochorel na tuberkulózu a liečil sa na salaši pod Vršatcom. Patrí do slovenskej barokovej literatúry. Písal didakticko-reflexnú poéziu v období, keď slovenčina nemala ešte kodifikovanú podobu Používa silne slovakizovanú češtinu s mnohými západoslovenskými prvkami, uplatňuje fonetický spôsob písania. Táto reč je vedomým, kultivovaným pokusom o literárne uplatnenie domáceho jazyka - predpisovná slovenčina.

Valaská škola mravív stodola – didakticko-reflexívna zbierka poézie.

V diele Valaská škola ... autor encyklopedickým spôsobom poskytol čitateľovi súbor rád, ponaučení pre život. Cieľom autora bolo doviest' čitateľa k mravnej dokonalosti. Mnohé ponaučenia získal pozorovaním

života pastierov počas obdobia, keď sa liečil na tuberkulózu. Chcel ňou poslúžiť ľuďom namiesto priameho kázania, v čom mu bránilo zdravie.

- obsahuje vyše 1200 12-veršových básní básní (17 000 veršov), sú usporiadané do 21 cyklov. Každá báseň tvorí ucelenú myšlienku, obsahuje vždy iné mravné poučenie (kritizuje pánov, opilstvo, odrodilstvo, vojny, lenivosť, vyzdvihuje vzdelanie, vlastenectvo, pracovitost') Rady a ponaučenia majú viesť čitateľa k zbožnému a cnostnému životu. Oslovuje všetkých ľudí bez ohľadu na rozdiely v majetku a spoločenskom postavení.

Vyzýva k odstupe od pozemských, pominateľných hodnôt, pričom za pravé šťastie považuje Božiu milosť; odsudzuje poverčivosť a vieru v sny, upozorňuje na nevyhnutnosť smrti, nabáda k bázni pred Bohom a k ochote slúžiť mu. Prejavuje obdiv a sympatiu chudobným a sedliakom, hlavne ich šikovnosti, pracovitosti a dôvtipu, ale i nechť voči pánom, ktorí sú príčinou ich biedy a súženia ľudu. Kriticky komentuje súveké spoločenské mravy. Vyjadruje nesúhlas s vojnami, na srdci mu leží pravá láska k vlasti. Skláňa sa pred statočnou a vytrvalou prácou, vystríha pred pyšnou nadutosťou alebo podceňovaním druhých i pred slepou dôverou v moc peňazí. Zábavné prvky skladbu oživujú, no vždy sa podriaďujú primárnej náučno-úvahovej a moralizátorskej funkcii.

Názvy niektorých básní:

- „Jednako se všeci rodá, nejednako k smrti chodá.“
- „Peníze všechno můžou.“
- „Pekne sa drž v ceste v dedinách i v meste.“ (o spoločenskom správaní)
- „Hle, člověk opilý, každému nemilý.“
- „Kde gazdiná korhelkyňa, tam prázdna je kuchyňa.“ (o opilstve)
- „Vlast' svoja každému milá.“
- „Velmi je hlúpy, kdo vlast svou tupí.“ (o láske k vlasti)
- „Pracování stále dáva úžitky nemalé.“ (o práci)
- „Nad literárne umení větší bohatstvo není.“ (o literatúre)
- „Bohatý má mnoho peněz a chudobný detí.“
- „Páni a žebráci není sú jednací.“ (o bohatých a chudobných)
- „Bedlivost v učení zostruje vtip zatupený“ (o potrebe vzdelania)

Morálne pravdy uvedené v literárnom diele Valaská škola mravův stodola, ktoré boli napísané pred viac ako 250 rokmi, majú čo povedať aj človeku 21. storočia.

ANJ - Mgr. Valachová

Online: diskusia k zadaniam z predchádzajúceho týždňa

WRITING TASK 1:

Prepare some tips in order to fulfill the foreign traveller's expectations according to the assignment:

A foreign traveller is planning to visit your town and its surroundings. He has got in touch with you on social media to ask for your tips and recommendations related to accommodation, restaurants, entertainment, sightseeing and public transport. Share your knowledge of the town of Topolčany and its surroundings with the foreigner. Be friendly, helpful and have informative answers.

Complete the sentences with a word or phrase listed below the sentences:

1. I always have a light _____ – with a cup of coffee and a croissant.
2. You're a local, aren't you? – So, can you _____ a restaurant around here?
3. After waiting for 10 minutes the waiter came to our table and _____ our _____.
4. They _____ excellent food at the Thai restaurant around the corner.
5. My boyfriend _____ me _____ for dinner every weekend.
6. You get a three-_____ meal for only \$12 .
7. The food was excellent, but the _____ was rather slow.
8. Experts say that breakfast is the most important _____ of the day.
9. The new restaurant offers _____ food. Just call them and 15 minutes later you can pick up your order.
10. You usually leave a 10% _____ for the waiter.

11. I wanted to go to the new restaurant, but it was _____, so we had to go somewhere else.
12. When the waiter brought the _____, I was surprised that everything was so cheap.
13. If we decide to go there we'll have to _____. There are always so many people.
14. I'm here with my wife. I'd like a _____.
15. The bar is always so _____ because people stop there after work.
16. My dad always chooses the most important item on the _____.
17. We won't be home until 6 in the evening so take a _____ with you.
18. It was a cheap hotel that only offered a _____ breakfast.
19. We had roast turkey for our _____ course.
20. They invited us for _____ tomorrow evening. We definitely should go.

bill book

**a table breakfast continental course crowded dinner fully
booked main meal menu packed lunch
recommend serve service table for two takeaway
food takes out tip took ... order**

slovesné vzory:

Fill in the correct form : Gerund or Infinitive (with or without "TO")

1. My dad used _____ after dinner but he doesn't do that anymore (SMOKE).
2. She advised us _____ there alone. It could be very dangerous (NOT GO).
3. Jenny is good at _____ children _____ down properly at the table. (PERSUADE, SIT).
4. My boss warned me _____ finishing the project (NOT DELAY).
5. Have you ever let your friend _____ your new tablet ? (USE)
6. He risked _____ the match by _____ his racket. (LOSE, CHANGE)
7. I am looking forward _____ you at the dinner party. (MEET)
8. My mum remembers _____ the Millers, so I don't know why they're not here yet (INVITE).
9. My parents allowed me _____ to the cinema with a few friends. (GO)
10. The teacher insisted on my parents _____ over to school for a chat (COME).
11. I don't feel like _____ in the park today. Let's go tomorrow . (WALK)
12. Venice is always worth _____ . (VISIT)
13. I can't help _____ . That joke was so funny. (LAUGH)
14. The travel agent advised us _____ around after dark. (NOT WALK)
15. Did you have any trouble _____ the house ? (FIND)
16. After a few miles he stopped on the motorway _____ some cigarettes (GET).
17. It's no use _____ with him. He won't listen to you. (ARGUE)
18. My mum made me _____ up my room. (CLEAN)
19. Women were given the right _____ in the first part of the 20th century. (VOTE).
20. I happened _____ in the neighbourhood, so I thought I'd pay you a visit (BE).

Complete the sentences using the correct form of the present tense.

1. You can't see Jimmy now. He _____ a bath. (HAVE)
2. He _____ to the theatre. (NEVER GO)
3. Anne _____ all her clothes herself. At the moment she _____ a dress for a fancy dress party (MAKE, MAKE).
4. He usually _____ coffee for breakfast, but today he _____ tea (HAVE, HAVE).
5. I can't go home now because it _____, and I _____ an umbrella. (RAIN, NOT HAVE).
6. In Britain women normally _____ hats. (NOT WEAR)
7. The sun _____ in the east and _____ in the west (RISE, SET)

8. Who _____ that terrible noise outside? – It's Dad. He _____ the lawn. (MAKE, MOW)
9. I _____ this weekend near the coast. I _____ there nearly every weekend. (SPEND, GO)
10. She _____ thirty cigarettes a day but at the moment she _____ to stop. (SMOKE, TRY)
11. We _____ breakfast together every Sunday morning. (HAVE)
12. What's that smell. – It's in the kitchen. Something _____. (BURN)
13. Who _____ to on the phone? – It's my friend Carry. (YOU SPEAK)
14. I _____ overtime this month because I _____ up some money to buy a new car. (WORK, SAVE)
15. The moon _____ around the earth (GO)
16. She usually _____ languages very quickly, but she _____ problems with Chinese (LEARN, HAVE).
17. _____ TV every evening? (YOU WATCH)
18. He always _____ his bills on time. (PAY)
19. How long _____ you to get to the office? – It _____ me about half an hour (IT TAKE, TAKE)
20. The plane that _____ Heathrow at 9.15 is on schedule. (LEAVE)

Fill in the correct form of the past tense.

1. My friend Harry _____ off the ladder while he _____ the ceiling of his room. (FALL, PAINT)
2. We _____ the house in 2003. At that time it _____ £ 150,000. (BUY, COST)
3. Dad _____ interested in buying a new car. (NOT BE)
4. My sister _____ for me at the airport terminal when I _____. (WAIT, ARRIVE)
5. A few nights ago, I _____ a book when suddenly I _____ a noise outside. A few teenagers _____ loud music. (READ, HEAR, PLAY)
6. The fire _____ when the first firefighters _____ at the scene. (STILL BURN, ARRIVE)
7. My brother _____ for a job when he _____ across an interesting ad in the newspaper. (LOOK, COME)
8. I _____ someone call my name. I _____ around and _____ my dad standing at the back of the queue. I _____ so surprised. (HEAR, TURN, SAW, BE)
9. My sister _____ a bright summer dress when I _____ her at the performance. (WEAR, SEE)
10. I _____ preparing dinner at 4 pm and I _____ still at it when my wife _____ home. (START, BE, COME)
11. Our housekeeper _____ the vase. As she _____ up the pieces, she _____ her middle finger. (BREAK, PICK, CUT)
12. We suddenly _____ that we _____ in the wrong direction. (REALISE, DRIVE)
13. She _____ a great skier when she was young. (BE)
14. I _____ an old friend in town while I _____ the shopping. (MEET, DO)
15. While the children _____ with others my husband and I _____ to have a cup of coffee. (PLAY, DECIDE)
16. Magellan _____ around the world for the first time 500 years ago. (SAIL)
17. I _____ my dog for a walk in the park when suddenly another dog _____ him. (TAKE, ATTACK)
18. When I _____ back from town everyone was at home. Mum _____ homework. Dad _____ the car and my sister Julia _____ on her school project. (COME, CORRECT, WASH, WORK)

Preklad na slovesné vzory:

je pekné nekradnúť
nebolo nudné bežať
bolo horšie navštíviť
bolo lepšie nehádať sa
odmietli byť
nevzdal sa kradnutia
rozhodli sa vzdať?
zdá sa, že prší
nechceme vybrať
pokúšaš sa lyžovať?
rada by pozvala
chýba ti rozprávanie?
netrávime čas počúvaním
má v úmysle prísť?
vadí ti trénovať?

ANJ – Mgr. Ondrušová

Precvičujeme gramatiku: vypracujte v učebnici na str. 106 cvičenia 1, 2, 3, 4 podľa zadania. Riešenie preveríme na hodine 12.4.2021.

NEJ - Mgr. Ondrušová

Riešenie pracovného listu z minulého týždňa ste dostali priamo na svoje maily.

Nová úloha: vypracujte na strane 36 cvičenie 9 – doplňte do mailu správne privlastňovacie zámeno.

Riešenie mi pošlite do 11.4.2021

RUJ - PhDr. Bohilová

Pracujeme s učebnicou Raduga 1

Lekcia 3

- Slovná zásoba str. 43 priebežne sa učiť naspamäť
 - str. 44 tabuľka národností – naučiť naspamäť, skúšam tých, ktorí sa ospravedlnili (Romanová 1.A, Kordošová 1.A, Ondrejková 1.B alebo nepripojili Bridzik 1.A, Petreje 1.B, Herák 1.B) na online hodinu minulý týždeň. **Termín je pre nich štvrtok 8.4. 2021 o 10.15 hod.**
- Pozvánku pošlem.

CHEM – Mgr. Mišeje

ADK – Mgr. Janoušková

DEJ – Mgr. Urbanová

SOK – Mgr. Chudá

Pekný deň i veľkonočné sviatky, prváci.

Tento týždeň, podobne ako minulý máte voľné dni a pretože budeme v ďalšom týždni preverovať vedomosti, nezadávam vám nové učivo. Využite voľno na preopakovanie vedomostí, zosumarizovanie celkov.

OBN – Mgr. Chudá

Pekný deň i veľkonočné sviatky, prváci.

Tento týždeň, podobne ako minulý máte voľné dni a pretože budeme v ďalšom týždni preverovať vedomosti, nezadávam vám nové učivo. Využite voľno na preopakovanie vedomostí, zosumarizovanie celkov.

NAV - Ing. Vichnarová

ETV – Mgr. Janoušková

TECH čašník, servírka - Ing. Kajanová

1) *Hnedé polievky a vývary.*

Uvedenú tému je potrebné si prepísať do zošita alebo vytlačiť a vložiť do zošita, naštudovať. Téma žiakom bola poslaná na emailovú adresu.

Úloha:

- zopakovať si témy: *Polievky.*
- naučiť sa novú tému, a to:
- *popísať hnedé polievky a vývary.*

TEO čašník, servírka - Ing. Kajanová

1) *Tvorba menu lístka, jedálneho a nápojového lístka.*

Uvedenú tému je potrebné si naštudovať. Téma žiakom bola poslaná na emailovú adresu.

Úloha:

- zopakovať si predchádzajúce témy: *Gastronomické pravidlá zostavovania JL, JL funkcie, rozdelenie, Menu lístok. Nápojový lístok.*

EKN - Ing. Pavlovičová

• TÉMA: Inflácia, nezamestnanosť - úlohy

Na minulých hodinách sme po častiach preberali a vysvetľovali pojem inflácia – jej definíciu, spôsob vyčíslenia, druhy a dôsledky inflácie

V tento týždeň síce online hodinu mať nebudeme, keďže v deň našej hodiny máte ešte prázdniny, no skúšanie máme naplánované, takže vaše úlohy sú nasledovné

- Pripraviť sa na online skúšanie podľa aktuálneho rozpisu uvedeného v skupine z témy inflácia
- Zistiť si aktuálne údaje inflácie a nezamestnanosti na Slovensku, ktoré sú zverejnené na dostupných stránkach

SCR - Ing. Pavlovičová

TÉMA: osobitosti služieb CR - úloha

- **nevyhnutnosť informácií o S v CR**, lebo zákazník napr. nevidí destináciu CR, čiže ubytovacie zariadenie je len predstavené v katalógu, nemôže si túto službu vyskúšať (v obchode si často tovar môžeme vyskúšať, či niekedy i ochutnať pri bezplatných ochutnávkach) môže len veriť prísľubom, informáciám, ktoré mu poskytnú. Dôležitú úlohu tu preto zohrávajú informácie, ochota, personál, katalógy, videozáznam...

V tomto uvedenom bode som vám len zopakovala jeden z bodov minulej hodiny. Zároveň chcem aby ste sa nad uvedeným bodom zamysleli - ste totiž budúci pracovníkmi služieb a budete teda tiež súčasťou poskytovania služieb

Vašou úlohou je napísať

■ akí by mali byť pracovníci služieb, čo sa od nich očakáva, aké by mali mať vlastnosti

- spôsob overenia učiva uvedieme v skupine – s rozsahom učiva aj časovým rozpisom
- skúšanie bude aktuálne po prázdninách

POV – RNDr. Žiarna

GCR – RNDr. Žiarna

API – Mgr. Lacika

MKT – Ing. Ičová

Téma: Nákup organizácií

Učivo bolo zaslané žiakom do spoločnej skupiny na facebooku, bolo vysvetlené na predchádzajúcej online hodine.

Úloha:

Dňa 8.4.2021 bude dané učivo vyskúšané podľa harmonogramu od 8,00h.

TEA - Ing. Smatanová

Téma: Linkovanie a písanie na predtlačené linky. Vypracovanie tabuliek a kópií..

Zadanie: Práca s programom <https://www.typingclub.com> – Precvičenie písania - cvičenia 314-318.

Kontrola: Individuálna kontrola žiaka na stránke Typing. Nič neposielajte!

TSV – Mgr. Gráčik, Mgr. Urbanová

ODV- Balážová

ODV – Bc. Ďuríková

Téma :

Odnášanie použitého inventáru - dvojtanierový a trojtanierový spôsob .

Vypracovaný študijný materiál odoslaný na e mailové adresy žiakov .

Domáca úloha :

Prepísať nové učivo do zošitov , naštudovať , opakovať predchádzajúce učivo .

Skúšanie na online hodine v stredu 07. 04 2021 o 13 tej hod.